

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
14 december 2021

Eindtermijn
17 december 2021

Onderwerp

Afwikkeling herindeling Vijfheerenlanden

Advies

1. In te stemmen met het voorstel van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, inhoudende:
  - a. Dat de provincie Utrecht in verband met de financiële afwikkeling van de provinciale herindeling Vijfheerenlanden door de provincie Zuid-Holland voor een bedrag van € 7,5 miljoen wordt gecompenseerd in de kosten voor het beheer en onderhoud van het Zederikse deel van het Merwedekanaal;
  - b. Het totaalbedrag dat Zuid-Holland tot aan de ingangsdatum van het herijkte provinciefonds aan Utrecht betaalt via de huidige schuif in het provinciefonds (sinds 2019 jaarlijks een bedrag van € 1,2 miljoen) op het bedrag van € 7,5 miljoen in mindering wordt gebracht;
  - c. De definitieve afrekening en betaling plaatsvindt binnen drie maanden na de ingangsdatum van het herijkte provinciefonds.
2. Te wijzigen het besluit van 25 juni 2019 tot vaststelling van een Overeenkomst met de provincie Utrecht in verband met financiële afwikkeling van de overgang van provinciale rechten en verplichtingen bij de herindeling Vijfheerenlanden overeenkomstig het bij dit voorstel gevoegde Wijzigingenblad;
3. Te leveren de eigendom van het Utrechtse deel van het Merwedekanaal met bijbehorende grond, kunstwerken en gebouwen aan de Provincie Utrecht, tegen betaling van een vergoeding aan Zuid-Holland van gedeelde inkomsten ter grootte van € 97.114,91 en verder volgens bijgaand ontwerp van de akte van levering, waarna van de provincie Utrecht een bedrag van € 14.493.386,77 wordt ontvangen als compensatie voor de boekwaarde van de investeringen in het over te dragen deel van het Merwedekanaal. De overdracht vindt plaats nadat Gedeputeerde Staten van Utrecht het Statenvoorstel hebben vastgesteld waarmee een krediet beschikbaar wordt gesteld voor de overname van de boekwaarde;
4. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarin melding wordt gemaakt van het akkoord met de provincie Utrecht over de afwikkeling van de provinciale herindeling Vijfheerenlanden en de overdracht - tegen boekwaarde - van het Utrechtse deel van het Merwedekanaal aan de provincie Utrecht.
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de afwikkeling herindeling Vijfheerenlanden.

N.B. Aangezien de Commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door GS, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem:

- a. een machtiging af te geven aan J. Baljeu, gedeputeerde Financiën van de Provincie Zuid-Holland, om de Overeenkomst in verband met de financiële afwikkeling van de overgang van provinciale rechten en verplichtingen bij de herindeling Vijfheerenlanden, zoals gewijzigd met dit besluit, met de provincie Utrecht namens de Provincie Zuid-Holland te ondertekenen;
- b. een machtiging af te geven aan de medewerkers van BMS Netwerk notarissen te Leiden, om namens de Provincie Zuid-Holland de notariële akte te ondertekenen. Deze machtiging zal na besluitvorming ter ondertekening aan de CdK worden aangeboden.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- uit de Publiekssamenvatting de genoemde bedragen te halen;
- in de GS brief duidelijker tot uitdrukking te laten komen dat dit voorstel expliciet ziet op afwikkeling van de kwestie rondom het Merwedekanaal.

Bijlagen

- Wijzigingenblad Overeenkomst in verband met de financiële afwikkeling van de overgang van provinciale rechten en verplichtingen bij de herindeling Vijfheerenlanden
- GS-brief Afwikkeling herindeling Vijfheerenlanden
- Merwedekanaal Concept akte van levering
- Brief van DGBRW Chris Kuijpers van BZK van 29 november 2021 over de Provinciale Verrekening herindeling Vijfheerenlanden
- Bijlage bij de brief: Bevindingen provinciale verrekening herindeling Vijfheerenlanden
- Machtiging CdK ondertekening Overeenkomst met Utrecht
- Machtiging CdK levering Merwedekanaal aan de provincie Utrecht

1 Toelichting voor het College

Zie de brief aan Provinciale Staten.

Wij zullen zelf in de gaten moeten houden dat de schuif van € 1,2 miljoen, op welke wijze dan ook, niet meer terugkomt in het herijkte model. Als in de tekst van de septembercirculaire 2021 wordt vermeld dat de verwerking van herindelingen meegenomen moet worden bij de herijking, verdient dat nuancering in lijn met de uitgangspunten van de brief van BZK.

Doordat het proces van de herijking is vertraagd, hebben wij op dit moment ook nog geen enkel concept gezien van het nieuwe kostenverdeelmodel. Daardoor is tot op heden de aanname dat dit nieuwe model volledig kosten georiënteerd zal zijn, nog steeds ons enige uitgangspunt voor toekomstige uitkeringen.

Van belang is dat BZK stelt dat de definitieve afrekening van de restant afkoopsom kan plaatsvinden binnen drie maanden na ingangsdatum van het herijkte provinciefonds. Dit betekent dat de verrekening van de boekwaarde van het Utrechtse kanaaldeel (€ 14,5 miljoen) en de overdracht van het eigendom van dit kanaaldeel van Zuid-Holland aan Utrecht onafhankelijk hiervan kan worden geregeld. Gelet op het BTW-risico aan Utrechtse zijde is het verstandig om de eigendomsoverdracht dit jaar nog af te wikkelen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht zullen naar verwachting een besluit van gelijke strekking nemen op basis van het volgende concept:

Gedeputeerde Staten besluiten:

1. Om in te stemmen met het voorstel van het ministerie van BZK dat de provincie Utrecht door de provincie Zuid-Holland voor een bedrag van €7,5 miljoen wordt gecompenseerd in de kosten voor het beheer en onderhoud van het Zederikse deel van het Merwedekanaal. Hierbij wordt het totaalbedrag dat Zuid-Holland tot aan de ingangsdatum van het herijkte provinciefonds aan Utrecht betaalt via de huidige schuif in het provinciefonds (sinds 2019 jaarlijks een bedrag van € 1,2 miljoen) op het bedrag van € 7,5 miljoen in mindering gebracht. De definitieve afrekening en betaling vindt plaats binnen drie maanden na de ingangsdatum van het herijkte provinciefonds.
2. Het besluit onder 1. te nemen onder voorbehoud van instemming van PS in verband met een begrotingswijziging.
3. De (concept-) brief aan het ministerie van BZK waarin de provincie Utrecht aangeeft in te stemmen met hun voorstel, vast te stellen en te versturen.
4. Het Statenvoorstel Provinciale verrekening herindeling Vijfheerenlanden vast te stellen en te versturen met hierin de volgende beslispunten:
  - I. het voorstel van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) over de provinciale verrekening herindeling Vijfheerenlanden vast te stellen zoals verwoord in hun brief van 29 november 2021;
  - II. in verband hiermee een krediet beschikbaar te stellen voor het compenseren van Zuid-Holland voor het tegen de boekwaarde overnemen van het Zederikse deel van het Merwedekanaal ad €14,5 mln.;
  - III. GS de opdracht te geven om de financiële consequenties van de onderdelen 1 en 2 van het besluit te verwerken in de reguliere planning- en controlcyclus en de benodigde aanpassingen aan te brengen in de concept-verrekeningsovereenkomst zodat deze mede kan worden vastgesteld als ook Zuid-Holland daartoe besluit.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 97.114,94
Programma	: Programma 2 - Bereikbaar en Verbonden
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Van de provincie Utrecht wordt na notarieel transport via de derdenrekening notaris een bedrag van € 97.114,94 ontvangen als vergoeding voor gedeerde inkomsten uit rechten.

De vordering en schuld op basis van de oorspronkelijke overeenkomst uit 2019 (€ 14,5 miljoen en € 4,7 miljoen) zijn reeds in de jaarrekening 2020 opgenomen in de exploitatie. Het rest effect is € 2,7 miljoen, welke in april 2023 betaald moet worden. Deze nemen we in 2021 op als voorziening. Het structureel effect vanaf 2023 (€ 1,2 miljoen per jaar) zal vervallen en meelopen in de herijking PF.

Juridisch kader

De bevoegdheid om afspraken te maken over een verrekening en om een verrekeningsbedrag vast te stellen ligt op grond van artikel 51 van de Wet arhi in onderling overleg bij de colleges van Gedeputeerde Staten.

De CdK is bevoegd om, nadat GS rechtsgeldig hebben besloten, op grond van artikel 176 Provinciewet de juridische binding tot stand te brengen.

- a. Op grond van de door de CdK afgegeven machtiging wordt J. Baljeu, gedeputeerde Financiën, gemachtigd om de Overeenkomst in verband met de financiële afwikkeling van de overgang van provinciale rechten en verplichtingen bij de herindeling Vijfheerenlanden, zoals gewijzigd met dit besluit, met de provincie Utrecht namens de provincie te ondertekenen;
- b. Op grond van de door de CdK afgegeven machtiging worden de medewerkers van BMS Netwerk notarissen te Leiden, gemachtigd om de notariële akte namens de provincie te ondertekenen.

2 Voorafgaande besluitvorming

Op 25 juni 2019 hebben Gedeputeerde Staten overeenkomst met de provincie Utrecht vastgesteld in verband met de financiële afwikkeling van de overgang van provinciale rechten en verplichtingen bij de herindeling Vijfheerenlanden, inhoudende een verschuiving in de algemene uitkering uit het provinciefonds ten bedrage van € 1,935 mln. van de provincie Zuid-Holland naar de provincie Utrecht en een eenmalige onderlinge verrekening op grond van artikel 51 van de Wet arhi ten gunste van de provincie Utrecht voor een bedrag van maximaal € 4.300.000. Het sluiten van deze overeenkomst is aangehouden in verband met een voorbehoud van Gedeputeerde Staten van Utrecht.

3 Proces

Het is logisch om de overdracht van de eigendom van het Merwedekanaal en de verrekening van de boekwaarde gelijktijdig te laten plaatsvinden op het moment van passeren van de akte bij de notaris. De provincie Utrecht heeft echter in verband met een begrotingswijziging toestemming van PS nodig; dat lukt niet eerder dan januari 2022. Omdat het om een boekhoudkundige

verwerking gaat lijkt dit een formaliteit te zijn. Derhalve biedt een voordracht tot begrotingswijziging van GS van Utrecht voldoende garantie voor PZH om tot ondertekening van de overeenkomst te kunnen overgaan. In het onwaarschijnlijke geval van een negatief besluit van PS Utrecht zou dit voor BZK aanleiding zijn om een KB aan de minister voor te leggen.

PS worden geïnformeerd met een GS-brief. Hiermee wordt ook voldaan aan de toezegging aan de commissie BMM van 22 januari 2020 dat zij nader zullen worden geïnformeerd over de financiële afwikkeling van de provinciale herindeling Vijfheerenlanden.

4 Participatie en rolneming

n.v.t.

5 Communicatiestrategie

n.v.t.